Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag
23 juni 2005

Ons kenmerk
DCE/05/26809

Onderwerp
vraag van lid Szabó over de beveiliging van ICT-systemen tijdens het AO op 26 mei 2005 over het rapport "Dementerende overheid"

Tijdens het Algemeen overleg van de Commissie OCW met de staatssecretaris van Cultuur over het rapport van de Rijksarchiefinspectie "Dementerende overheid" d.d. 26 mei 2005 is door het lid Szabó een vraag gesteld over de beveiliging van ICT-systemen.
Door mij is toegezegd om hierop schriftelijk te antwoorden. Graag ga ik onderstaand hier nader op in.

Voor de Rijksoverheid geldt het Voorschrift Informatiebeveiliging Rijksdienst (VIR), dat onder meer een calamiteitenparagraaf voor informatiebeveiligingsplannen voorschrijft. De departementen zijn individueel verantwoordelijk voor de uitvoering van het VIR, inclusief de verantwoording ervan. De minister voor BVK coördineert het beleid op het gebied van informatiebeveiliging en evalueert momenteel het VIR met als doel de implementatie ervan bij de departementen te verbeteren.

Departementen dienen in het kader van het VIR maatregelen te treffen om de beschikbaarheid, exclusiviteit en integriteit van informatie te waarborgen.
Op het punt van de exclusiviteitbescherming is er nog een aanvullende regeling, namelijk het VIR-BI (het VIR voor bijzondere informatie). Binnen het VIR-BI wordt informatie geclassificeerd naar de schade die het gevolg kan zijn van een beveiligingsprobleem. Vervolgens wordt hieruit de rubricering van de informatie afgeleid en op basis van deze rubricering worden de beveiligingsmaatregelen gedefinieerd. De rubricering loopt van "Departementaal vertrouwelijk" tot "Staatsgeheim zeer geheim".

Maatregelen ten behoeve van informatiebeveiliging beperken zich niet tot het ICT-domein, maar strekken zich ook uit over de domeinen 'personeel' en 'facilitaire zaken' (deurbewaking en dergelijke). De accountantsdiensten van de departementen voeren hierop audits uit. Mede op basis van de rapportages van deze diensten rapporteert de Algemene Rekenkamer aan de Tweede Kamer. Op basis

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Rijnstraat 50, Postbus 16375, 2500 BJ Den Haag **T** +31-70-412 3456 **F** +31-70-412 3450 **W** www.minocw.nl

van de rapportages van de Algemene Rekenkamer blijkt dat nog niet alle departementen hun zaken voldoende op orde hebben. Hieraan wordt door deze departementen gewerkt. Zie hiervoor "Rijk verantwoord" het rapport van de Algemene Rekenkamer van 18 mei 2005 kamerstuk 30.115, nr.1)

Voor het onderwerp informatiebeveiliging is binnen de rijksoverheid een interdepartementaal overleg van informatiebeveiliging-functionarissen ingericht (IB-overleg). Dit overleg richt zich op de implementatie en uitvoering van wet- en regelgeving terzake (VIR, VIR-BI en WBP).
En tenslotte is GOVCERT.NL actief. GOVCERT.NL is het Computer Emergency Response Team van de Nederlandse overheid. GOVCERT ondersteunt de overheid bij preventie en afhandeling van ICT-gerelateerde veiligheidsincidenten van buitenaf.

Ook in de beantwoording van de minister van BZK van de vragen van de leden Szabó en Cornielje over misdaden met ICT als doelwit, vergaderjaar 2004-2005 met nummer 1202, wordt op dit onderwerp ingegaan.

Zoals gezegd zijn individuele departementen verantwoordelijk voor de informatiebeveiliging van hun eigen domein. Indien de systeemexploitatie geheel of gedeeltelijk is uitbesteed, dient volgens een vastgesteld schema een onafhankelijk oordeel over de kwaliteit van de bij de opdrachtnemer getroffen informatiebeveiligingsmaatregelen en over het handhaven en naleven daarvan te worden verlangd (VIR, artikel 5.c). Uitbesteding kan plaatsvinden bij een overheidsorganisatie of een marktorganisatie. Voorbeelden van leveranciers binnen de overheid zijn Pink Roccade, KPN, BT, Versatel en IBM. Defensie/DTO is een voorbeeld van een leverancier binnen de rijksoverheid. Bij de uitvoering van de Haagse Ring bijvoorbeeld is de beheerder Defensie/DTO verantwoordelijk. Defensie/DTO heeft voor diensten uitwijkmogelijkheden die 24 uur per dag beschikbaar zijn. Maar bijvoorbeeld ook de ICT-voorzieningen van het te bouwen P-Direkt worden dubbel uitgevoerd door de ICT-leverancier IBM (rekencentrum IBM Amstelveen en rekencentrum IBM Almere). En bijvoorbeeld zijn bij het ministerie van BZK volgens de systematiek van het VIR in het concrete geval van het documentmanagement-systeem Digidoc dan ook passend geachte maatregelen getroffen om de beschikbaarheid, integriteit en exclusiviteit van de gegevens te waarborgen. Eén van de maatregelen behelst dan ook een adequate back up en restore voorziening.

Mede namens de minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties,
De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

(mr. Medy C. van der Laan)